

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Národna Tiskarna“.

Dné 1. novembra 1882 prične „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani z izplačevanjem obrestij za l. 1881 po 4 gld. na delnico in sicer proti temu, da se oddasta kupona od 1. maja do 1. novembra 1882.

To se naznanja z dostavkom, da obresti, ki se v 3 letih od 1. novembra 1882 ne vzdignejo, po §. 28 društvenih pravil zapadejo na korist rezervnemu fondu.

Domača vprašanja.

II.

Pri vsej zmernosti, pri vsem prizadevanji, biti kolikor možno objektivni, moramo vendar dunajskemu dopisniku „Soče“ javno izreči, da so njegovi nazori glede narodnih svečanostij pretirani, deloma trdi neistiniti. Piše namreč: „Naš narod se deli bogatega, kakor da bi bil Krezov dedič. Vzami, dragi bralec, kateri si bodi slovenski časopis v roke, v vsakem najdeš račun kake velike narodne svečanosti ali pa dolgo naznanilo kake ljudske veselice, h katerej vabijo najupljivnejše osebe našega naroda; obečujejo se raznovrstne zabave, katerih je res od vseh stranij tlačenemu človeku privoščiti, da vsaj za nekatere trenutke pozabi svoje muke, — vendar pri vseh teh oznanilih se najde od zadej v cvetice najsladkejših vonjav, v cvetice narodnosti, zavito konjsko kopito: „prinesi zadnji groš seboj, da se porabi v narode namene.“

Da so ti stavki močno pretirani, menda nihče zanikaval ne bode. Res, da je bilo letos več veselice in svečanostij nego druga leta, a nad tem nij da bi jadikovali, marveč veseliti bi se morali, kajti veselice so dokaz narodne zavednosti in odločnosti, one jako dobrodejno uplivajo na narod, resnico tega spoznali so vsi narodi brez izjeme. Narodne veselice so tako rekoč „signatura temporis“, in kadar bode možno v tužnem Korotanu prirediti nekoliko narod-

nih svečanosti, potem se nam ne bode bati za obstanek naših tamošnjih rojakov.

In če se prav premisli, število svečanostij in veselice nij bilo nikakor ogromno; koliko je sodnijskih okrajev po Slovenskem, kjer se nikdo niti ne gane! Da bi se pa denar sploh „nabera čeval s kleščami“ — kar je memogrede opomnjeno velika „contradictio“ — še nismo nikjer opaževali, temveč smo tega mnenja in z nami menda vsak, kdor nij Schoppenhauer-jev adept, da ima človek prosto voljo, vsed katere mu je možno veselice udeležiti se, ali pa ne. Nikdo ga ne sili dati zadnji groš, nikdo se pa tudi ne more brigati, je li zadnji vinar „še njegov ali že izposojen“.

Toda veselice same ob sebi nijso tisti kamen, nad katerim se spodtika omenjeni dopisnik. Glavni tenor navedenega spisa obrnen je proti „Narodnemu Domu“, ker vse veselice težé na to, „da bi se neprilichnost odstranila, da ima nemški kazino v slovenski metropoli lepše poslopje, nego čitalnica“. To pa nij res; kajti „Narodni Dom“ se ne snuje zaradi zavisti o lepoti kasinskega poslopja, marveč zaradi tega, ker sedanji prostori ne zadostujejo v marsikaterem oziru, ker je sploh nastala temu živa potreba, očemernihče, komur so razmere v Ljubljani znane, dvomil ne bode. V tretje uže skuša se od iste strani dokazovati, da je „Narodni Dom“ potrata, dolžnost nas tedaj veže take trditve zavrniti, ker se nam dozdeva, da temu nij družega razloga, nego izraziti povsem apartno mišljenje.

In če dosedanja darila za „Narodni Dom“ seštejemo, je li vspeh res toli sijajen, da bi komu izvaljal kurjo polt? Z vzemi nabori dobili smo kacic 9000 gld. daril — kajti onih 2000 gld., ki so se podpisali in deloma tudi uže uplačali na deleže, ne jemljemo v poštev, ker bi se ta denar, ker nese obresti, obrnil lahko tudi v kako drugo podjetje — je li to tako neprimerno visoka vsota za narod, ki šteje 1,200.000 duš? Skrbeti bi morali, da priha-

jajo darila v obilnejši meri, ne pa v slabem razumljenju delati proti toli potrebnem podjetju, ter dati tako rekoč pohujšanje. Dandanes ocenjuje se vsaka stvar, vsako podjetje po učinku, po efektu in ko bi šlo po nazorih omenjenega dopisnika, čakali bi še dolgo na učinek, kajti z onimi 9000 gld., ki so darovani za „Narodni Dom“, pomagano bi bilo narodu v njegovej gmotnej stiski, pomagano bilo bi ubogim slovenskim dijakom in bi še toliko preostalo, da se uniči nemški „Schulverein“?! Vse to se doseže „z velikim (!) narodnim darom“ 9000 gld! Ko bi nam pisatelj omenjenega članka jamčil za ta vspeh, gotovo bi si dotični krogi niti za jeden trenutek ne premišljali položili ta dar na žrtvenik domovine; za sedaj pa nam bodi iz lahko razumljivih vzrokov dovoljeno, da prav temeljito dvomimo o povoljnem izidu tega — projekta.

Popolnem soglasni pa smo z gospodom dopisnikom v tem, kar piše glede naših šol, kjer pravi, da se nam v našo največjo sramoto začno širiti nemške ljudske šole v naši sredini, katerim bi se moglo samo nemškemu „Schulvereinu“ enakim šolskim društvom priti v okom. Tu govoril nam je prav iz srca, kajti mi smo uže v 25. in 26. številki t. l. pod naslovom „Nemško šolsko društvo in slovensko narodno šolstvo“ razpravljali isti tema. Ker je pa to vprašanje postalo uže pereče, baviti se nam bode še jedenkrat z njim in to v prihodnjem listu.

Dr. Kronawetter in njegovi volilci.

Društvo demokratov v Josefstadtu sklicalo je včeraj zvečer shod, katerega se je udeležilo nad 500 volilcev in pri katerem je dobil dr. Kronawetter za vse perfidne napade od strani židovsko-nemških časnikov in levičarjev, sijajno zadostitev, pri katerem shodu se je pa tudi pokazalo, da pravo spoznanje i mej dunajskim prebivalstvom, dobiva dan na dan več tal, da se levičarjem pod nogami odmika temelj.

Prvi govornik občinski svetnik Baumgartner

LISTEK.

Izza peči.

III.

Lansko jesen sem bil začel po grdem vremenu pisati pisma izza peči, nego nijsem daleč prišel, ker nij hotelo biti grde zime niti dežja, še menj pak snega, ampak solnce je sijalo iz jasnega neba meseca decembra in grelo je z drugimi grešniki vred tudi mene, pa zato sem zanemaril toplo peč ter se hodil gret na blede solnčne žarke, kateri ipak nijso tako blagodejno delovali na moje pisateljske občutke, kakor deluje topla peč v grdeh, blatnej, kasnej jeseni.

Letos je grda, blatna, kasna jesen nastala uže meseca septembra, ko je grozdje zorelo in v oktobru mesecu nadaljuje se grdo vreme samo posebi, kakor to vidimo in čitamo v obširnih, točno sestavljenih meteoroloških poročilih ljubljanske zvezdarne malo ne v vsakem listu „Slovenskega Naroda“, kjer

najdemo zabeleženo čisto natančno: stanje barometrovo, normalno in podnormalno, srednjo temperaturo, razloček mej maksimum in minimum pri barometru in termometru, zračni pritisek, vetrove iz vseh krajev sveta, oblačno nebo in dežja še preveč, po 95.80 mm. na teden in še več, tako, da se vse cedi, če nij „deloma oblačno“ ali „deloma jasno“, kar pa je, mislim vse en pes.

Tukaj naglašeno nad- in podnormalno grdo vreme deluje in upliva na ves organizem — hočem reči na ves organičen svet, in tudi na me, ki sem atom organičnega sveta, deluje v tolikej meri, da me še do kavarne ne pusti redno vsak dan, kjer bi si malo razdražil živce s čitanjem dunajskih in graških fakcijskih žurnalov, ampak da me drži doma pri toplej peči.

Osnopal in uredil sem si torej svoj vlastiti „jour fixe“ in začel sem zopet:

Pri peči sedeti,
Pobožno živeti,
Boga hvaliti,
In vinčka piti.

Nikar ne mislite, da so me poetični občutki premagali tukaj za pečo, ker sem zapisal gornje verze; nij to moje originalno maslo, ampak samo plagiat je tiste fraterske latinske:

Sedere post fornacem,
Habere bonam pacem,
Laudare deum trinum,
Et bibere bonum vinum.

„Bibere bonum vinum!“ to bi bilo nekaj za našega mehkočutnega Prostoslava Kretanovega, ki potuje križem domovine in ki najde povsod vina, kamor pride, vse jedno, če hodi po vinorodnih štajerskih gorah, po pustem Krasu ali po koroških tleh, kjer niti koruza ne rodi, kamo li vinska trta, ampak kjer krave zvonec nosijo in — kostruni.

Naš Prostoslav Kretanov, ko bi dobil v roke gori citirani vers, bi naredil iz njega celo meditacijo in še refleksije bi delal pol leta, jaz pa ne častim tolikega nagnenja in navdušenja do verzov, ampak le materije se rajši držim, nota bene, če je materija dobra, kar pa letošnja ne obeta biti, je preveč kisela.

navaja vse razne metode napadanja Kronawettra. Najprej hoteli so ga smešiti, za tem molkom uničiti, ko to nij šlo, sumničili so ga članki, v katerih je figuriral kot dvorni svetnik in naposled posegli so v njegovo zasobno, v družinsko življenje. Vse to zaradi tega, ker je visoko držal demokratična načela, ker je zastopal splošno volilno pravico, ker je bojeval proti korupciji ne dopuščaje, da se z davki bogatijo posamični. In ker je svoj mandat ohranil brez madeža, preganjajo ga, ker bi njegove protivnike morala obiliti rudečiča, kadar zazrejo tega značajnega možaka, ki je brez premoženja, vendar ostal značajan. — Omenjaje potem delovanje Kronawettra v državnem zboru, pravi nazadnje: „Častna dolžnost naše stranke je, da vsi glasujemo za Kronawettra. Nedavno je še v nekem društvu se reklo, da vsa Avstrija gleda na volitev v osmem okraji. Temu izreku se pridružujem. Tu je boj poštenosti proti korupciji. (Burno priznanje. Predlaga potem resolucijo, da se Kronawetter proglasi kandidatom. Ta resolucija bila je (glej včerajšnji telegram) z vsemi proti jednemu glasu vzprijeta.)

Ko so se polegli klici priznanja in navdušenosti, nastopil je dr. Kronawetter ter rekel mej drugim: Današnji dan mi je pravo tolažilo, ki mi daje pogum k novemu delovanju. Devet let bila mi je čast zastopati volilce na mestu, kjer se razsoja o njih krvi in o njih imetku. — Pri napadih je jedina zaščita zaupanje someščanov. Ker sem mislil, da bi utegnili to zaupanje biti omajano, odstopil sem. Ako me pa volilci zopet hoté, najdejo me. — Izvestno je, da se politične stranke boré, pa v tem boji treba sredstev dostojnosti, katerimi se zadene nasprotnik. Naša borzijanska stranka pa je vojevala s tako podlimi sredstvi, kakor nobena druga. Vzemite vse stranke, kar jih imamo, se je li jedna obnašala tako sramotno? Iz tega načina bojevanja spoznava se značaj moža in stranke in smotre, za katere se poganjajo taki ljudje. — Stranka, ki se tako bojuje, ki bi proti vsacemu, kdor se slepo ne klanja eksekutivnemu odboru združene leve, uporabljal načelo ustreljenja, ki za Fischhofa in Walterkirchen-a ne pozna družega, nego „ustreliti je“, taka stranka se je odpovedala in nikdar več ne pride do zmage.

Potem v kratkem pregledu načrta svoje delovanje, svojat levičarjev in njih nakane, svoje držanje v narodnostnem vprašanju, občevanje s stranko delavcev in udeležitev pri snovanju nemške ljudske stranke, ter konča z besedami: Bodimo veseli, da Slovani brambo svojih pravic iščejo na Dunaji in ne kje drugej. Bomo li odbacivali tiste, ki so za to, kar se jim daje tudi hvaležni? Mi potrebujemo svojih slovanskih, svojih hrvatskih, poljskih in rumunskih polkov.

Govor Kronawettra bil je vzprijet z več minut trajajočimi hoch-klici in Kronawetter moral se je večkrat prikazati na odru svojim navdušenim volilcem, ki so s tem shodom pokazali, da so politično dozo-

reli in da na njih ne upliva več teroristično hujskanje takozvane liberalne stranke. Ljudstvo dunajsko dandanes ne išče več lepih fraz, ampak poštenih možakov, ki so pripravljeni za blagor in prave koristi ljudstva resno se potezati.

Glasila stranke „Verwaltungs Rath“ se po tem dogodku kar raz sebe in če se zares posreči, da bode v 8. dan novembra zopet izvoljen dr. Kronawetter, bode to velik poraz faksijsno-židovsko-nemške klike, zato more vsakdo želeči, da se obistinijo besede, ki se čitajo na svetinji na spomin volilnega shoda kovanej: Josefstädter! wählt dr. Kronawetter!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. oktobra.

Avstrijske delegacije so bile pri presvitem cesarju jako milostivo vzprijete. Predsedniku dr. Smolki zahvalil se je vladar za pripoznanje vojskinega delovanja mej ustankom. Hubnerja odličil je cesar z daljšim razgovorom. Z drugimi poslanci govoril je o deželnih zbiorih. Chranovskemu izrazil se je cesar povoljno o urejenji zemljiščne odveze. Suessu je opomnil, da ima Dunaj na Niže Avstrijskem izredno stališče, na katero se bo oziralo tudi v vladnih predlogih. Daljne besede vladarjeve, da je bolje, da se vse predloge niso izvršile, obračajo se obče na zanikanje reforme občinskega volilnega reda dunajskega zaradi nameravanega opuščenja sistema volilnih razredov. Vsi delegati bili so odličeni z nagovori.

V hrvaškem saboru govorila sta Miškautović in Šram za predlogo o prikrajšanju govorniške prostosti, Vojnović in David Starčević proti njej; slednjemu se je radi napada na Vončino odvzela beseda za vso sejo. Včeraj govoril je baron Živković za predlogo, Barkić in Marković proti. Pri glasovanju ob 2. popoldne vzprejela se je predloga s 54 glasovi proti 15.

Sodišče v Pečuhu izreklo se je kompetentnim voditi preiskavo o nesreči na osješkem železničnem mostu, ker pripada udrti del mosta Ogrske, ker je vlak prišel iz ogrske strani in ker je vodstvo železnice, katero je odgovorno za dotično progo, v Budapešti. Dne 24. oktobra prosilo se je osješko sodišče za dotične akte.

Iz Kotora se poroča „Pester Lloyd“: V Črnigori se nahaja sedaj 5250 ubežnih Bokezo v Hercegovce, med njimi kakih 90 četovodij. Od teh so vodje v Boki internirani, 40 mož v Rjeki, hercegovskih ustašev je kakih 1400 mož in pa 200 vojaških beguncev od tam nameščenih v Podgorici in nje okolici. Vsak ujetnik dobi od črnogorske vlade na dan po jedno oko kuruze. Drugi ubežniki, okolu 800 Hercegovcev in 2800 Bokezo, ne dobé od vlade nič, vendar pa jim je dovoljeno iskati si zaslužka po deželi in se nastaniti, kjer jim drago, razen v krajih Piva, Rudina, Oputna, Golja in Grahovo in ob zahodni strani ceste Grahovo-Cetinje. Če je bil kdo pribegel zaradi prostega zločina, imajo ga tudi v Črnigori zaprtega. Sicer se bo pa sedaj vsem ubežnikom strogo naročilo, da se naj resno pobrigajo za vrnitev, ker se dlje časa v Črnigori ne morejo in nečejo imeti.

Finančni ekspozé zadevajoč Bosno kaže te številke: Centralno vodstvo 150.700 gld., notranja uprava 2.368.779 gld., izredni ordinarij 110.032 gld., finančni oddelek 2.598.650 gld. izredni ordinarij

890.425 gld., pravosodje 585.650 gld., izredni ordinarij 35.700 gld. Vkupna potrebščina 7.039.809 gld. Pokritje: Notranje zadeve 180.400 gld., finance 7.037.419 gld.; vkup 7.217.819 gld. Tedaj je predbitka 178.010 gld. — Dispozicijski fond znaša 60.000 gld.; stroški za okrajne sodnije 515.100 gld., bogočastje 162.503 gld., nauk 91.889 gld., za vojaštvo 251.034 gld., žandarmerijo 1.114.475 gld. Pokritje iz finančnega oddelka kaže te glavne podrobnosti: Desetina 2.225.500 gld., carina 702.000 gld., tobak 1.896.000 gld., sol 867.135 gld., koleki in pristojbine 300.000 gld.; gozdarstvo 129.900 gld. Zanimljive so še te številke: Načelnik deželne vlade dobiva razen svoje plače ko divizionar 7200 gld. doklade; civilni adlat baron Nikolič: plače 8000 gld., doklade 8000 gld.; upravni, finančni in justični vodja po 6000 gld. vplače in 4000 gld. doklade; policijski vodja Sarajevski dobiva vkup 2800 gld.; katoliški nadbiskup Sarajevski 8000 gld. dotacije; pravoslavni pa 8300 gld.

Vnanje države.

Po novjših izvedbah, piše „Pozor“, nij bil atentat na kralja Milana povsem nepričakovan. Ne gledé na to, da je bil narod srbski nezadovoljen, govorilo se je že davno po Srbiji o napadih in zarotah. — „Bukareške novine“ prinesejo iz Štovanja sledeči dopis z 19. t. m., ki bi res potrdil, kar je gori rečeno. Dopis ta slove: „Policijski predstojnik našega mesta zalotil je srbsko družbo 17 članov, kateri se sami imennjejo „osvetnici“. Ta družba je hotela v zrak spustiti malo ladjico, na kateri se je mislil kralj odpeljati v Belgrad. Mej temi zarotniki je 14 Srbov iz kraljestva, dva iz Avstro-Ogrske in jeden iz Bolgarske. Ko je policija za to namero izvedela, hotela je zarotnike, ki bi imeli tisti večer se sniti na malem otoku Donave mej Švištovem in Zimnico, ujeti, a morala se je vrniti praznih rok. Policijski predstojnik sam je šel z močnim vojaškim spremstvom po noči na rečeni otok, 200 vojakov je svetilo s bakljami, preiskali so ga na vse strani pa niso našli nič sumljivega. Ostali so do jutra na otoku, in policija je bila vso noč na nogah, pa nič se nij dogodilo. Torek jutro pa prinese bulgarsk kmet policijskemu predstojniku to-le pismo: „Gospod predstojnik! Ne trudite se zaman; našli nas itak ne boste. Ne mučite zastoj ubogih vojakov, kajti i milijon ljudi nas ne izvoha. Obsodili smo Milana na smrt, kajti njegovo življenje je smrt za neodvisnost Srbije, zadržek zjedinenju Jugoslovanov. Pristaši te velike ideje so nam naročili, da naj delamo v prosep Slovanstva; vidite pa gospod predstojnik, da podpirajo našo pravično in sveto stvar milijoni ljudi. Tudi Vi ste Slovan, ne bojujte se proti nam, ker itak nosite glavo v torbi.“ — To pismo nese sam policijski predstojnik v Ruščuk. Ko izve kralj Milan vsebino pisma, prebledi in takoj spremeni smer pota; namestu v Belgrad napoti se v Rumunijo z izgovorom, da hoče obiskat svojo rodbino.“ — Ako je to vse res, so odnošaji v Srbiji jako kritični in misel, da je bila Marković z zarotniki sporazumljena, bila bi nekako opravičena.

„Novoje Vremja“ priobčuje razgovor svojega dopisnika z bulgarskim knezom. Knez Aleksander rekel je mej drugim, da ne veruje, kar se govori o namerah potovanja kralja Milana, ker da je ta politika, ki se mu pripisuje, nemogoča. Nadalje je pobijal trditve o propagandi katoliški v Sredcu. Priznal je, da je sedanjí čas jako ugoden za zjedinenje zabaikanske Bulgarske s kneževino ter dejal, da je dasi Nemeč v tej zemlji postal Buigar. Preprijazni sprejem kneza Nikite v Rusiji, posebno v Moskvi, je na njega neugodno deloval, ker se je pri tej priliki reklo, da je Črnogora jedina jugoslovanska država, ki je Rusiji zahvalna. Ne more si zahtevati jednake poplačanosti, kakor jo uživa knez Nikita v Rusiji, ker si je doslej nij še zaslužil, a taka čast pravi, da mu je idejal. Slednjič izrekel je knez željo, da bi v Rusiji vedeli o Bulgarski samo to, kar je resnica, potem misli, da ne bi bilo mej njima nobenega uzroka za nesporazumljenje.

Dopisi.

Iz Zagorske okolice 26. oktobra. [Izv. dop.] Kako se hrib pri Zagorji znižuje in zasipa okrajno cesto, to je že vsakemu človeku znano. Dne 22. tega meseca bila je zopet komisija v Zagorji, ki je stvar pregledala in razpravljala, kako bodo pokriti silni stroški. Ali bi se ne čutil človek, ko sliši iz ust tamošnjega premogovega rudnika vodje, da podjetje rudnika k tem stroškom nič pripomoglo? — Tedaj ti ljudje, ki največ to cesto rabijo, ti se branijo plačila, tisti ljudje, ki so sami uzrok da hrib leze v Medijo. Uže pred 6. leti je

Za me so v sedanjem položaji najboljša materija bukova drva, kojih mi je treba, da mi ne ugasne v peči „Kres“, katerega sem si prižgal ne da mi sveti, ampak da me greje. Sicer me je bil, kakor veste, zagrel onikrat celovski „Kres“ v tolikej meri, da sem se jedva ohladil malo v šte. XIII. domačih pogovorov, in sedaj sem prepričan, da nij dobro posla imeti s „Kresom“ ker se rado prismodi kaj pri tistih, ki zažigajo „Kres“, dolagajo mokra polena ter mu plamen netijo. Jaz sem si tudi opekel malo svoje prste, ko sem preveč neprežno dregal vanj, a pameti si vendar nijsem prismodil, pri „Kresu“ ne, in to me tolaži.

Sedaj, ko sem povedal vse, kar vem o „Kresu“ in ko nijmam na tanko opredeljenega posla za pečjo, premišlujem, kako dobra reč so „klobase“ in kako je doktor Bodanski v noveli „Mačehi“ pametno ravnal, ko je štel klobase, ki so v farovškej kuhinji visele od stropa. („Kres“ 1882. str. 362).

Pri tem premišljevanji sem iz srca hvaležen Mojzesu, ki je zabranil svojim židom pečati se s svinjami, ker v protivnem slučaju bi mi redko kedaj

jeli klobase iz mesa narejene, ampak židovi bi uže davno bili našli kakšno drugo materijo, iz katere bi delali klobase brez mesa, kakor znajo delati vino brez grozdja.

V tem slučaju ne bi bil doktor Bodanski štel klobase v farovškej kuhinji, ampak analiziral bi jih bil, vsako pojedino ter gledal, kakšen produkt da so, ali kemičen ali kakšen, in dekla, ki je ravno takrat posodo prala v kuhinji, bi mu bila dala vode, v katerej bi si bil gospod doktor roke opral, preden je šel na vrt iskat svojo nevesto Eufemijo, ali bi mu bila barem ponudila kakšen canjek, da si jih obriše.

Gospa Pavlina naj mi oprostí in naj ne bo huda, da sem se denes zopet lotil njenih klobas; kaj čemo, ukusne so klobase, posebno kranjske in in če človek nijma družega posla za pečjo, mu pridejo vsakovrstne skomine, in zato nijsem kriv, če se prikazujejo mojemu duhu tiste gotovo nepokvarjene in dobre klobase, ki v farovškej kuhinji visijo od stropa in kažejo strmečemu človeku prijazno svoje lice. Spectabilis.

poprejšnji vodja popolnoma prepovedal, da se tam ven ne sme nič več streljati kamenje za apnenice, pa vključ temu je sedanji vodja Rotleitner ukazal gospodu Šinku za apnenice streljati kamenje, ter vedno naprej ven jemati. To brezozirno ravnanje nam je že toliko stroškov prouzročilo, in koliko jih še bo!

Naš gospod čestni predsednik Jeretin je Rotleitnerju resnico v obraz povedal, in se pri komisiji za davkoplačevalce možato potegoval. Ker mu vodja Rotleitner ničesa ugovarjati nij znal, se je ta čudni možak proti čestnemu predsedniku izrazil, da je g. Jeretin izvoljen v nesrečo Litijskemu okraju.

Nasproti tej ošabnej in povsem krivičnej izjavi vodje Rotleitnerja mora se vsa pohvala izreči sedanjemu čestnemu predsedniku. On nam je v celem okraju ceste v tako malem času izdatno izboljšal, mostove popravil, in veliko novih naredil. Poglejmo si postavim cesto od Litije, čez Hotič, Vače, Kanderše do Zagorja. Ta cesta bila je še pred dvema leti v silno žalostnem stanju; pogledimo jo danes. Danes ima ves drug obraz, je lepo nasuta, prejšnji grdi kanali so čez cesto preloženi, rampe ob Savi popravljene ali pa na novo narejene. Gospode, ki hodijo že več let iz Ljubljane in drugih daljnih krajev na Vače kopat starinske stvari, slišal sem sam, kako so se čudili rekoč: kakšno slabo cesto ste imeli zadnjič, ko smo bili na Vačah, letos imate pa vso lepo posuto in snažno. Še slabše je bila ona od Vač do Kanderš; tam že človek pomnil uij, kdaj je bila zadnjič posuta, na sredi ceste moral je človek držati prazen voz, da se nij preobrnil. Poglejmo jo pri sedanjem čestnem predsedniku, je li nij popolnoma v najboljšem stanju? In tako bi človek našel še veliko enakih rečij. In vse to se je naredilo sedaj z manjšimi stroški in nakladami na davek, kakor pri poprejšnjem čestnem odboru. In komu gre vsa čast in pohvala? Gotovo drugemu ne, kot poštenemu in skrbnemu predsedniku.

Iz Tuhinjske Doline 26. oktobra. [Izv. dop.] V nedeljo 22. t. m. šli so lovci Miha in France Erz in pa Jarnej Dolar, vsi trije iz Šmartna na lov. Po končanem lovu pa so z drugimi lovci vred v Hrušovki pili žganje in se upijali. Zvečer okolu desete ure gredo proti domu, France in Miha Erz naprej, Jernej Dolar pa nij hotel iti za njima rekoč da gre po drugem potu domov. On jo res zavije na drugo stran, prva dva sta prišla domov, Dolarja pa nij bilo. V ponedeljek zjutraj pa so najdlji Dolarja blizu Gradišča pri potu mrtvega, klobuk na jednej strani, lisica, ki jo je bil ustrelil, pa na drugej. Bil je ravno v prsi ustreljen ter držal še puško v roki. Sodnija sicer preiskuje, kako da bi se bilo zgodilo, vender je skoraj gotovo, da tega nij učinila kaka hudobna roka; najbolj gotovo je, da se je sam unesrečil, ker je bil od žganja precej pijan.

Ko bi kmetje sadje, ki jim ga je letos Bog precej podaril, drugače v prid obračali, ne pa ga toliko pokuhali v to nesrečno žganje, ne bilo bi toliko pobojev in enakih nesreč.

V nobenem kraju menda pa tudi toliko sadja ne popalijo v to nesrečno palenko kakor ravno v tej dolini.

Naj bi se torej bolj strogo nadzorovalo točenje žganja, ker ga sedaj veliko več po stranskih kotih skrivaj potočijo in popijejo, kakor pa pri krčmarjih, ki morajo plačevati velik davek od žganja.

Iz seje mestnega zbora ljubljanskega

dne 27. oktobra 1882.

Predseduje župan g. Grasselli. Navzočnih je 14 narodnih odbornikov, izmed nemških odbornikov jedino le dr. Schaffer, tako da je vsa leva stran sedežev prazna. (Pač očitno dokaz, kako gorko se zanimajo nemški mestni odborniki za mestne zadeve).

Verifikatorjema današnje seje zapisnika imenuje župan mestna odbornika: Petričiča in Kušarja.

Župan naznani, da mu je došel dopis avstrijskega konzula v Milanu, kateri naznanja, da se je v onem mestu ustanovil podporni zavod za avstrijsko-ogrske državljane ter prosi za ta zavod podpore. Župan predlaga, da se ta spis izroči finančnemu

odseku. Nadalje župan naznani, da mu je koncipist zdravstvenega sveta kranjskega dr. Keesbacher, izročil dopis inženirja Prauseka, ki je preračunal, koliko bi veljalo izpraznjenje stranišč pnevmatičnim potom. Dopis izroči se policijskemu odseku.

Predno se preide k rešitvi dnevnega reda oglasi se dr. Zarnik rekoč: Slavni mestni zbor! Stavil bodem nujen predlog, katerega bi trebalo že prej nasvetovati, ker prišel bode že nekoliko post festum, a nij bilo možno, kajti dopuščale niso poslovsne stvari, da bi se bila prej sklicala mestnega odbora seja. Gospoda, znano Vam je vsem, da je dovršil s prvim oktobrom največji biskup jugoslovanski Josip Juraj Strossmayer velikansko monumentalno zgradbo, katedralo v Dijakovem, cerkev, katere je, kar se tiče velikosti, sedma v Evropi, nič manj pa tudi, kar se tiče krasote in umetnosti. Čestitali so blagemu biskupu vse prve oblasti in najodličnejši možje na tem krasno izvršenem delu, v prvi vrsti naš presvitli cesar, sv. oče papež Leo XIII., predsednik angleškega ministerstva Gladstone itd. A Slovani, sosebno Jugoslovani nijmamo samo dolžnost čestitati biskupu Strossmayerju, da je dovršil krasno katedralo, nego nam je i toplo hvaležnost izraziti Strossmayerju, ker on je bil zaštitnik vsakega slovanskega podjetja od Triglava do Črnega Morja in povsod, ker bivajo Slovani, in to tekom tridesetih let, povsem kot radodarni pravi sin slovanskega naroda, prvi njegov mecena na narodnem polju. Gospoda slavna! jako obžalujem, da se biskup Strossmayer že leta 1862. nij imenoval častnim meščanom ljubljanskega mesta, ko je ta nasvet staval naš čestiti somišljenik in tudi še sedajšnji ud mestnega odbora g. J. N. Horak, a z velikim navdušenjem povzamen danes predlog gosp. Horaka, da se slavni biskup Josip Juraj Strossmayer imenuje danes častnim meščanom metropole slovenske, glavnega mesta Ljubljane. (Občno pritrdjevanje.) Temu predlogu pristavim, da naj blagemu biskupu izročita častno diplomu ob svojem času dva mestna odbornika, katere gresta ob svojih stroških v Dijakovo (dr. Moš in Hribar) in naj se gospoda župana naprosi, da današnji sklep mestnega zbora ljubljanskega takoj po seji naznani biskupu Strossmayerju telegrafičnim potom. Nujnosti ne bodem nikakor utemeljeval, ker ne gre, da bi se tak predlog izročil kakemu odseku, saj bomo Slovenci itak žalibog zadnji, ki izkažemo prezaslužnemu biskupu dolgo že zasluženost čast. Sprejme se nujnost in predlog z vsemi glasovi narodnih mestnih odbornikov z živio in slava-klici. Proti glasuje jedino le dr. Schaffer.

Predsedništvo prevzame podžupan g. F. Fortuna.

Župan g. Grasselli poroča v imenu ad hoc izvoljenega odseka o dopisu sl. dežel. odbora kranjskega zaradi šeststoletnične svečanosti. Gospod župan Grasselli pravi: Slavni zbor! Na moj dopis zbrali so se v ta odsek izvoljeni gospodje mestni odborniki 24. t. m. v mestnej dvorani in si izbrali mene načelnikom in poročevalcem. Iz dopisa sl. deželnega odbora je posneti, da se ima šeststoletnična svečanost, katero namerja osnovati kranjska dežela, izvršiti po svojem glavnem delu v ljubljanskem mestu.

Vsi članovi odbora ad hoc so izrekli soglasno, da mora mesto izreči z navdušenjem svojo pripravljenost, da bode z vsemi svojimi skromnimi silami radostno sodelovalo pri tem znamenitem pojavljenju kranjske vernosti in udanosti do presvitile vladarske obitelji. Po odborovem mnenju bode mestu v prvi vrsti skrbeti za to, da Ljubljana o tej priliki ogrne kolikor moč praznično obleko, da uže nje vnanje lice kaže visoki pomen spominskih dnij, lice dostojno sijajne svečanosti, katera bode v ljubljanskem ozidji zbrala nebrojno množico za avstrijskega dvoorla plamtečega kranjskega stanovništva.

Zatorej odbor predlaga:

Slavni mestni zbor naj sklene, da se poziv sl. deželnega odbora dne 30. junija t. l. št. 3675 radostno vzame na znanje in sl. deželnemu odboru odgovori, da si bode ljubljansko mesto prizadevalo

dostojno okrasiti se za slavnost, ki jo dežela hoče prirediti v 11. dan julija 1883, zlasti v glavnem mestu Krajske, in da mestni zbor želi zastopanim biti v odboru, ki se bode posvetoval o izvrševanju šeststoletnične slavnosti.

Predlog se jednoglasno sprejme brez razgovora.

V imenu ad hoc izvoljenega odseka o izvajanju mestnozbornoga sklepa, gledé uradnega jezika pri ljubljanskem magistratu poroča mestni odbornik g. Ivan Hribar in predlaga, ko je odsekov predlog obširno utemeljil (o tem poročamo prhodnjič), sledeče:

Z ozirom na to, da se je pri poslednji ljudske štetvi v Ljubljani naštel 18.845 osob, ki se poslužujejo slovenskega in le 5658 taci, ki se poslužujejo nemškega občevalnega jezika, smatra odsek dosedanje razmere, vsled katerih je bil nemški jezik izključljivo uradni jezik ljubljanskega magistrata in temu podrejenih mestnih uradov za nenaravne, neopravičene in večino prebivalstva glavnega mesta ljubljanskega žaleče, ter da se temu nenaravnemu stanju v okom pride, stavi naslednje predloge:

1. S 1. januarjem 1883. leta počenši ima biti slovenski jezik izključljivo uradni jezik ljubljanskega magistrata pri občevarnji s strankami in uradi po vseh pokrajinah, kjer stanujejo Slovenci, ter po kraljevinah Hrvatske, Slavoniji in Dalmaciji z dostavkom, da se uloge, ako so bile poslana v nemškem jeziku, imajo tudi reševati v istem jeziku.
2. Isto tako s 1. januarjem 1883. leta počenši je slovenski jezik **izključljivi uradni jezik v notranjem uradovanju** naslednjih magistratnih uradov in sicer: magistratnega ekspedita, tržnega komisarijata, objavnega urada, uložnega zapisnika, davkarskega urada, mestnega fizikata, mestnega knjigovodstva, knjigovodstva pri loterijskem posojilu in policijskega urada.
3. Izjema dopuščena je le glede vojaških oblastij, s katerimi ima magistrat občevariti v vojsknem jeziku, ter pri magistratnih svetnikih gg. Matiji Jerasu in Ljudevitu Peroni, dalje pri mestnem blagajniku g. Franu Hengthalerju in konečno pri stavbenem uradu, a z izrečnim pristavkom, da se imajo tudi ti posluževati po možnosti slovenskega jezika.
4. Vse tiskovine, katere služijo za občevaranje s strankami in so doslej natisnene le v nemškem jeziku, imajo se natisniti v slovenskem jeziku.
5. Gospodu županu se naroča, da strogo pazi na izpolnjanje teh določil.

Proti predlogom govori le dr. Schaffer, kako, povemo prihodnjič, in ko se predlogi vzprejmo s 15 glasi narodnih mestnih odbornikov proti jedinemu glasu dr. Schafferja, prijavi slednji priziv, katerega zahteva da se vzprejme v zapisnik.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (**Shod volilcev**) ljubljanskega mesta v zadevi volitve državnega poslanca je jutri 29. t. m. dopolune ob 11. uri v čitalnični dvorani, na kar vse narodne kroge še jedenkrat opozarjamo.

— (Za ude volitvene komisije) pri volitvi državnega poslanca dne 9. novembra t. l., volil je po predlogu dr. Zarnika mestni zbor v včerajšnji seji gg. Emila Guttmanna, koncipijenta pri c. kr. finančnej prokuraturi, Antona Kleina posestnika tiskarne in kupčijske komore svetnika in Vaso Petričiča, mestnega odbornika, trgovca in hišnega posestnika.

— (Vladika Strossmayer) poslal je na brzojavno naznanilo, da je imenovan častnim meščanom ljubljanskega mesta, nasledni telegrafični odgovor:

Gospodinu Petru Grasselli!

Hvala liepa na tolikom odlikovanju! Čast gradjanina biele Ljubljane za me je velika čast. Slavu, srečo i svaki procvat dragoj Ljubljani prosi

Strossmayer.

— (Ljubljanski Sokol) dobil je naslednje pismo:

Slavni odbor „Sokola“ v Ljubljani!

Izvolite vrstice kot znak bratovske udanosti sprejeti.

Bog daj Vam hrabrim slovenskim junakom z zmiraj večjim vspehom uplivati na razcvetajoči se narod slovenski, ter s svojim sokolskim očesom in narodnim srcem paziti, da se nam kateri ud naše domovine ne izgubi.

Vas zagotovem svoje izredne udanosti, ter prosim vsem blagim p. n. udom mojo sosebno hvalo izreči radi Vašega čestitanja.

Vsem ljubljanskim Sokolom iz srea udari Vaš

Anton Žuža m/p.

kanonik.

Laški Trg dne 25. oktobra 1882.

— (G. Iv. Vošnjak v Šoštanji), kateri je kot predsednik Čitalnice šaleške doline v imenu iste č. g. Antonu Žuži, kanoniku i. t. d. v Laškem Trgu prilično diamantne sv. maše telegrafično čestital, prejel je sledeče pismo:

Slavni odbor Čitalnice Šaleške v Šoštanji.

Zahvaljajoč se za Vaše iskreno voščilo, izvoli slavni odbor na znanje vzeti, da me je sočutje narodne Čitalnice tem bolj razveselilo, ker so ravno Čitalnice podpora in duhovna moč narodne zavednosti, gojilnice značajnosti in narodne omike.

Zagotovem Vas, da sem tudi jaz enega duha, enih misli z Vami in bodem, kolikor moje slabe moči pripuste, delal v narodnem duhu, dokler mi bode srce bilo.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Anton Žuža m/p.

kanonik.

Laški Trg dne 25. oktobra 1882.

— (Za povodnji oškodovane) v Tirolske i Koroške dovolil je mestni odbor v večrajšnji seji po predlogu finančnega odseka, za katerega je poročal dr. Mosché, 300 gld. in sicer 200 gld. za Tirolsko in 100 gld. za Koroško.

— (Slovenskim pravnikom!) V Bosni in Hercegovini je izpraznenih več mest za avskultante z letno plačo 800 gld. Za ta mesta smejo prositi pravniki, ki so dovršili vseučilišče in so zmožni katerega koli slovanskega jezika. Prošnje naj se pošljejo na vlado v Serajevem.

— (Za posestnike, živinorejce in mesarje.) Poljedelsko ministerstvo objavlja, da je po poročilih c. kr. namestništva v Inomostu v Tirolske posebnost pa v Pusterthalu in po stranskih dolinah veliko živine, katera bi se zaradi pomanjkanja zimске krme kupila jako ceno. Tudi plemene živine je zlasti v preplavljenih pokrajinah veliko in za nizko ceno na prodaj. Naj se tedaj tisti, ki potrebujejo plemeno živino, ali pa živino za pitanje obrnejo v Tirolsko.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 27. oktobra. Deželni zbor vzpil je s 54 proti 19 glasom preuredbo opravilnika.

Inomost 28. oktobra. Južna Tirolska po zopetnem narastku rek vnovič pod vodo, zaščitne zgradbe pri Brunecku popolnem razdejane, Welsberg zopet preplavljen.

Paris 28. oktobra. Bey v Tunisu je sinoč umrl. Njegov pravni naslednik Ali Bey prevzel je vlado.

Paris 27. oktobra. Oblasti v Maconu in vodja v Montceau-les-mines dobili so pretilna pisma. „Journal de Paris“ objavlja podrobnosti iz seje mejnarodne anarhistične lige, ki je 14. avgusta zborovala v Genfu in manifest v katerem se proglašja, da so anarhisti sovražniki države, zakonov, vere, gospodov in posestnikov.

Razne vesti.

* („Train éclair“) Avstrijska državna železnična družba je sklenila, da bode bliskovni vlak, ki občeje zdaj mej Parizom in Dunajem, v bodoče vozil se preko Pešte in Temešvara do Vercijerovega. * (Vzgleđen vodja lokomotive) Po železničnem tiru pred kolodvorom v Vidmu prepejljvala se je te dni lokomotiva, koje vodja je pri tem poslu zaspal. Lokomotiva prikaže se na jedenkrat na progi v Benetke države, po kateri se je peljala brez vodstva naprej. Brzjavili so na bližnjo postajo, kjer se je posrečilo ustaviti lokomotivo in zbuditi zaspanega vodjo.

* (Baron Wilhelm Rotšild) v Frankobrodu pripoznal je svoje letne dokodke na 4,788.000 nemških mark, njegov brat M. yer Karl pa na 4,560.000 mark.

Narodno-gospodarske stvari.

Narodna razstava 1882 v Moskvi.

(Dalje.)

„Austria, Archiv für volkswirtschaftliche Gesetzgebung und Statistik, für Industrie, Handel und Verkehr“ piše v svojej 41. številki s 14. dne t. m.:

„Več trgovinskih in obrtnijskih zbornic iz krajev in dežel, v državnem zboru zastopanih, so c. kr. trgovinskemu ministerstvu doposlale prošnje, naj bi bila narodna razstava ruskih proizvodov vsake vrste, ki se otvori v tekočem letu v Moskvi, predmet temeljitih študij in naj bi kompetentni avstrijski strokovnjaki raznih oddelkov o njej poročali. Po tem potu bi se naši kupijski krogi poučili o današnjem stanju obrtnije v tej velikej sosednej državi in mogoče bi jim bilo po pomanjkanjih, ki se kažejo tamkaj, po narodnih potrebščinah in v deželi navadnih cenah presojevati šanse avstrijske izvožnje v Rusijo v raznih strokah in storiti eventualno primerne korake k temu smotru.

Pozivu trgovinskega ministra na domoljubje odličnih obrtnikov posrečilo se je pridobiti celo vrsto jako sposobnih strokovnjakov, da se napote v Moskvo in da poročajo o razstavi. Poročila teh strokovnjakov objavljala se bodo „Avstrii“ in v naslednjem prične se to objavljenje.

Poročilo o razstavi v Moskvi obsegalo bode naslednje predmete:

Železnino, poročilo gospoda Fried. Wilh. Haardt-a, državnega poslanca, člana dolnje-avstrijske trgovinske in obrtnijske zbornice, tovarničarja na Dunaji.

Kose, poročilo gosp. Fr. pl. Wertheim, posestnika fabrike in fužin na Dunaji.

Orodne stroje za obdelovanje kamena in lesa, poročilo gosp. Feliksa Reifer-ja, nadinženirja i. t. d. pri c. kr. Ferdinandovej severnej železnici na Dunaji.

Poljedelske stroje, poročilo gosp. Karola Umrath-a, tovarničarja v Buberni.

Papir, poročilo gosp. Eduarda Musil-a, tovarničarja in načelnika društva avstrijskih fabrikantov papirja na Dunaji.

Sukno in volneno blago (tudi glavno poročilo) gosp. Karola pl. Offermann-a, podpredsednika trgovinske in obrtnijske zbornice v Brnu i. t. d. — gosp. Karola Löw-a, tovarničarja v Brnu in gosp. dr. Alfreda pl. Offermann-a v Brnu.

Konfekcija, rokavice, perilo, poročilo gosp. Fr. Kl. Stiasny-a, trgovca na Dunaji.

Usnje, blago iz usnja, čevlji in obleka, poročilo gosp. Eduarda Pollaka, pl. Borkenau, javnega druga firme M. Pollak Sohn & Comp. na Dunaji.

Kemijo, Platneno in pavalno blago, poročila gosp. dr. Emil Auspitzer, tajnik niž. avstr. obrtnega društva na Dunaji.

Pivovarstvo in hmeljorejo, poročilo dra. Karola Čeha, vodja pivovarne akademije v Moskvi.

(Dalje prih.)

Darila za „Národní Dom“.

Prenešek	7170 gld. 52 kr.
G. Andrej Druškovič, hišni posestnik v Ljubljani	100 gld. — kr.
G. Žiga Tanšek v Postojini	2 „ — „
Gosp. Josip Lavrenčič v Postojini	— „ — „
nabral:	
pri kegljanji	90 „
pri večerni zabavi	3 „ 50 „
v pušico	32 „
Vkufe	4 „ 72 „
Zastopniki banke „Slavije“:	
G. Josip Merhar v Dolenji Vasi	13 „ 66 „
G. Anton Merva na Vačah	1 „ — „
G. Ivan Rihteršič v Dobručah	— „ 30 „
Mesečni doneski gospji Grumnikove in dr. Mošetove	21 „ — „
Gg. osmošolci ljubljanske gimnazije	5 „ — „
G. Janez Pesec iz Bresta	1 „ — „

Rodbina Potočinova na Zidanem Mostu	50 „ — „
G. Valentin Kafol v Kanalu in Peter Majcen v Hočah, zastopnika banke „Slavije“	— „ 30 „
Nabranega v Boveci v pušici gostilne pri pošti 83 kr., pri Ekselnu 68 kr. vkufe	1 „ 51 „
Vkufe	7371 gld. 01 kr.

Listnien upravnistva. G. V. C. v K. S poslanim imate plačano do 30. aprila 1883.

VABILO

izrednemu občnemu zboru

društva „Národní Dom“,

ki bode

v nedeljo dne 5. novembra t. l. ob 11. uri dopoludne v dvorani Čitalnice ljubljanske.

PROGRAM:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Predlogi upravnega odbora o spremembi pravil.
5. Nasveti posameznih družbenikov.

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1882.

Dr. Alfonz Mosché,
predsednik.

Tajci:

27. oktobra.

Pri Slonu: Lehman iz Gradca. — Grünhut z Dunaja. — Grandi iz Trsta. —

Pri Malici: Rubesch iz Trsta. — Rosenberger z Dunaja. — Knaus iz St. Vida. — Petter z Dunaja. — Gurjub iz Gorice.

Pri avstrijskem cesarju: Gross iz Trbovelj.

Dunajska borza

dne 28. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 70 kr.
Srebrna renta	77 „ 45 „
Zlata renta	95 „ 40 „
5% marcna renta	92 „ 35 „
Akcije narodne banke	837 „ — „
Kreditne akcije	307 „ 75 „
London	119 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 46 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 65 „
Nemške marke	58 „ 40 „
4% državne srečke iz l. 1854	118 „ 50 „
Državne srečke iz l. 1864	170 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95 „ 50 „
Ogrska zlata renta 6%	119 „ 20 „
„ 4%	87 „ — „
„ papirna renta 5%	86 „ 10 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	97 „ 75 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 75 „
Kreditne srečke	100 gld. 173 „ 75 „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 75 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 124 „ 90 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	230 „ — „

Poslano.

Gospodu G. Piccoliju, lekarnarju v Ljubljani.

Veliko let uže zdravim mnogo boleznij z gonilnimi leki in skoro vedno z najboljšim vspehom.

Mej drugim ordinujem Vašo Francovo esenco, ki ima to posebnost, da prouzroča obilno izpraznenja, ne da bi dražila želodec in čreva, čeprav se rabi dlje časa.

Trst, v oktobru 1882.

Dr. Pardo,
praktičen zdravnik.

Podpisani s tem potrjujem, da se Francova esenca, ki jo nareja lekarnar G. Piccoli v Ljubljani, zaradi svojega točnega in čudovitega učinka po mnogih bolnikih moje fare in okolice v raznih boleznih rabi, vedno s posebnim vspehom; zato izrečem omenjenemu g. lekarnarju to zaslužen javno zahvalo.

Pristavljam še, da ne mine dneva, ko bi ne prišel kedo k meni po sklenico te čudovite esence, katero imam vedno za svojo in družine rabo pri rokah.

Fianona (Istra), v oktobru 1882.

Anton Vlassich,
župnik-kanonik.

Od Vas dobljenih 12 steklenic Francove esence je proti mojej dolgotrajnej bolečini v želodcu, in tudi gospej Mariji Šašelji, pekarici v Mokronogu proti zaprtji jako dobro pomagalo, za kar se Vam najtopleje zahvalim.

Tudi še opominim, da bom Vašo dobro Francovo esenco v teh krajih kar se bo dalo razširjal.

Z odličnim spoštovanjem

(694—1) Miha Treffalt,
užitinski agent.

Mokronog, v februarju 1882.

Francova esenca, ki jo izdeluje G. Piccoli, lekar „pri angelji“ v Ljubljani, na Dunajske cesti, je pomagala uže tisočim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovci dobiva. Ta esenca ozdravi bolniželodec in trebuh, krč, božjast, trebušno in premenjavno mrzlico, zabasaje, hemorojide, zlatenico itd., ki so vse nevarne, če se v pravem času ne ozdravijo. 1 steklenica 10 kr.

Oznaniilo.

Pri županstvu v Preserji se bo dne 7. novembra t. l. ob 10. uri zjutraj po javnej dražbi oddajalo skupno delo pri razširjanju šolskega poslopja. Kdor hoče to delo prevzeti, je v ta dan k dražbi povabljen in ima 10% vadiuma seboj prinesiti.

Plan leži vsakemu pri županstvu na ogled.

Županstvo v Preserji,
v 20. dan oktobra 1882.

Josip Petelin,
župan.

(674—3)

V založbi K. Tandler-ja v Gradci (Franzensplatz 1) je izšla:

„VRTNICA“

mazurka za glasovir, — zložil Fran Jurkovič.

Cena 50 kr.

Na prodaj jo imajo: J. Giontini v Ljubljani, Fr. Tandler v Rudolfovom, Drexl v Celji, Leyrer v Mariboru, Blanke v Ptuj, Flois v Radgoni, Raunkner v Celovci, Fidler in Mučnjak v Zagrebu.

(611—5)

Svarilo.

Ker se je gospod Lovro Šturm odslovil iz moje trgovine, s šivalnimi stroji nijma nikake pravice, da bi v mojem imenu vzprejemal naročila, še menj pa, da bi za-me denar jemal.

(686—2)

Ivan Jax.

Za Bogom imam se le Vašemu sladnemu ozdravljajočemu pivu, sladnej čokoladi in koncentriranemu sladnemu izlečku Iv. Hoffa zahvaliti za ohranitev svojega življenja.

Samolastno izgovorjene besede mnogih ozdravljenih.

Zahvala.

Po Iv. Hoffovem sladnem ozdravljajočem pivu življenju nevarne telesne slabosti rešenega.

Ker je ta toli izvrsten izumek sladnega ozdravljajočega piva mojo mater dejal bi smrti rešil, ponašal sem se lahko s tem z vso odločnostjo v tukajšnji občini in sem lahko s svojim popolnim prepričanjem vsakemu bolniku priporočal ta lek. — Nekemu kmetu, ki je tožil, da čuti bolečine v jetrah, v želodcu in deloma v pljučih ter me je vprašal za svet, sem priporočal, naj rabi to izvrstno sladno pivo. Prosil me je, naj bi takoj pisal ponj, kar sem tudi koj v njegovej sobi storil. Prosim tedaj Vaše blagorodje, da pošljete kar hitro mogoče 26 sklenic sladnega piva in 10 zavitek sladnega bonbona.

Sv. Jurij (nad Muravom).

Josip Fliess, nadučitelj.

C. kr. dvornemu založniku mnogih evropskih suverenov, gospodu

Ivanu Hoff-u,

c. kr. komisijskemu svetniku, lastniku c. kr. zlatega križeca za zasluge s krono, vitezu visocih pruskih in nemških redov, Dunaj, fabrika I., Grabenhof 2, tovarniška zaloga: Graben. Bräunerstrasse 8.

Uradno

(629—4)

zdravstveno poročilo.

Dr. Seypel, špatski nadzdravnik.

Ivan Hoffovo sladno ozdravljajoče pivo (Malzextract-Gesundheitsbier) je izvrsten diatičen lek za rekonvalescente iz težkih bolezni, tudi za na prsih bolne, ker ne vznjuga živcev; isto tako se prav posebno priporoča za bolezn v želodcu in na hiamorrhoidah.

Manj ko za 2 gld. se ne razpošilja.

Glavne zaloge: V Ljubljani: Peter Lassnik, spec. trg.; v Reki: Nik. Pavačić, drog.; v Gorici: G. Christofletti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptuj: J. Kasimir, V. Sellinschegg; v Celji: J. Kupferschmidt, lekarnar.

Kot šivilja za obleko

se priporoča slav. občinstvu ravno z Dunaja došla

Marjeta Rode.

(685—2)

Florijanske ulice št. 39 v Ljubljani.

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

(144—35)

umirov. dvorni založnik v Müdlingu pri Dunaji, vila Kothe.

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji Jul. pl. Trnkoczyji in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Na prsih in pljučah bolehnim!

Gospodu Jul. pl. Trnkoczy-ju, lekarnarju v Ljubljani, na Glavnem Trgu.

Zamán vporabljal sem pri kašlju in pljučnih bolečinah razna sredstva, dokler nijsem poskusil Vašega soka iz krajskih planinskih zelišč à 56 kr., in z veseljem sem opazil zboljševanje. Blagovolite mi poslati še 3 sklenice.

Spoštovanjem Vaš udani

(470—2)

Josip Malešić v Siseku.

Dunaj! Paris! London! Čujte in strmite!

Oskrbništvo mase falirane „velike anglo-britiške srebrinske tovarne“ prodaje vso čiherno robo pod pravo ceno. Če se pošlje ali pošto povzame 8 gld., dobi se lična mizna oprava iz čistega, najfinejšega anglo-britiškega srebra, (katera je veljala prej več ko 40 gld.), in dobi vsak naročnik pismeno garancijo, da ostane jedilno orodje 10 let lepo belo.

6 namiznih nožev z izvrstnim jeklenim rezalom,
6 pravih anglo-britanskih srebrnih vilic,
6 masivnih anglo-britanskih srebrnih žlic,
6 finih anglo-britiških srebrnih žličic,
1 teška anglo-britiška srebrna zajemalnica za juho,
1 masivna anglo-britiška srebrna zajemalnica za mleko,
6 izvrstnih anglo-britiških srebrnih nožnih podstavkov,
6 masivnih anglo-britiških srebrnih žličic za pojužnik,
6 pravih anglo-britanskih srebrnih vilic za pojužnik,
1 izvrstna posodica za poper ali sladkor,
6 lepih masivnih čašic za jajca,
6 najfinejših anglo-britanskih srebrnih žličic za jajca,
1 krasen anglo-britanski srebrn podstavek 30 cm. dolg,
3 krasne najfinejše skledice za sladkor z visokimi nožicami,
1 cedilo za čaj, najboljšo vrsto,
2 izborna namizna salonska svečnika,
64 kosov.

V dokaz, da moja anonsa

nij sleparska,

se tu javno obvežem, da vzamem blago, ako ne ugaja, brez ugovora nazaj.

Kdor hoče tedaj za svoj denar dobiti dobro in solidno blago, ne pa kako sušmarijo, ta naj se, dokler je še kaj v zalogi, zaupljivo obrne na

J. H. Rabinovitz-a, Dunaj,
Central-Depot der anglo-britischen Silberfabrik, II., Schiffamtsgasse 20.

Snažilni prašek za tako orodje se tudi pri meni dobiva. Cena škatelci 15 kr.

(675—1)

Filijale: v Parizi, Londonu.

Komptoarista in magacinerja

z dobrimi spričevali iščem in takoj sprejem v svojo tovarno.

(687—2)

Julij Starè v Kamniku.

Zdravilstveno

parfumerijsko blago.

Anatherinova ustna voda à 60 kr., Zobni prašek à 40 kr. priznana kot najboljša sredstva za čiščenje ust. — Pudra za dame, bela in rožna, izdelana iz najfinejše rižne moke, prav neškodljiva za kožo, v zavitkih à 10 kr. in v skatljicah à 40 kr. Esprit de Essbouquet, Heliotrope, Reseda, Violette za parfumiranje perila, robecev itd., v elegantnih miniaturnih flaconih s kovinskim zaporom à 40 kr. za komad. Glycerin-Crème, posebno uspešna pri razpokanih ustnah in praskah po roki, 1 flacon 30 kr. Kadilni papir, vzgan v sobi razširja prijeten duh, 1 zavitek 10 kr. Toaletno medeno-glicerinsko milo od Sarga, 1 kos 30 kr. Mandeljnovi otrobi, rabljeni mesto mila, store kožo nežno, fino in mehko, 1 zavitek 10 kr. — vse to prodaje in razpošilja

G. Piccoli,

lekarnar „pri angelji“ v Ljubljani na dunajske cesti.

Najstarejša in največja firma

MORIC-a BUM-a v Brnu

priporoča za prihodnjo sezijo:

3 metre 20 Cm., to je 4 1/8 vatlov prave brnske volnene robe za celo zimsko obleko, à meter po gl. 2.60 torej vkup gl. 8.32.

3 metre 20 Cm. prave brnske volnene robe iz fine volne, à meter po gl. 3.60, vkup za gl. 11.52.

Najfin. brnsko volneno robo od gld. 4.50 do gld. 8.— per meter.

2 metra 20 Cm., modri, rujavi, olivni ali črni Palmerston za zimske suknje à meter po gl. 2.60, torej gl. 5.72; ali pa iz boya, bobra, gagkunovega mahù ali poprečni à meter po gl. 3.—, torej gl. 6.60; zraven 1 meter 30 cm. križastega ali črtanega brnskega podšiva po gl. 1.—, znaša gl. 1.30.

Finejšo brnsko robo za suknje tudi v vseh barvah, à meter od gl. 3.50 navzgor do gl. 10.—. Podšivno robo à meter od gl. 3.50 do gl. 6.—.

1 meter 20 Cm., to je 1 1/2 vatla modre brnske volnene robe za hlače, per meter po gl. 3.—, stane gl. 3.60.

Finejša roba za hlače per meter do gl. 8.—.

Pravi angleški popotni plaidi, 3 m. 50 cm. dolgi in 1 m. 60 cm. široki, od gl. 3.75, gl. 5.—, gl. 5.25, gl. 8.— do gl. 18.—.

Vedno ima veliko zalogo vsakovrstnega sukna za civilno, vojaško in hvyrejno obleko, sukno za cerkvene potrebe in za biljard, potem loden in meničkofe, kakor tudi vsake barve ženskega sukna po vsakoršnej ceni.

Naročila pošiljajo se točno proti poštnem povzetju, celo brez stroškov in se embalaža ne računi.

(565—7)

Obrazci za krojače franko.

Preselitev štacune.

J. DOGAN

naznanja preselitev

delavnice in prodajalnice hišne oprave

v Medijatovo hišo, Dunajska cesta št. 15,

ter se častitemu občinstvu toplo priporoča, in zahvaljuje za do sedaj izkazano mu zaupanje.

(657—5)

Prenehanje kupčije.

V kratkem preneham zaradi družinskih razmer svojo kupčijo, zato razprodajam

drobno blago, plašče in drugo žensko obleko

po jako znižane ceni. P. n. občinstvo prosim, da me blagovoli prav pogostem obiskovati

s spoštovanjem udani

V. Bilek,

(693—1)

V Ljubljani, Mestni trg 9.

Gostilna in kavarna

v narodnej čitalnici v Ljubljani,

s steklenim salonom, gostilničnim vrtom, kegljiščem in stanovanjem se od sv. Jurija 1883 naprej daje v najem. Za to podjetje se je oglasiti pri odboru narodne čitalnice do konca decembra 1882.

(690—2)

Ces. kralj. privilegij za

IVAN

JAX,

v Ljubljani, Hôtel Europa.

Najstarejša in največja trgovina s šivalnimi stroji v Gorenjej Avstriji, na Solnograškem, Štajerskem in Kranjskem.

V zalogi so

šivalni stroji vsake vrste,

za družino in rokodelce, sploh za vse načine šivanja.

Stroji za pletenje in vezenje;

za izdelovanje rokovic in slaničnikov, sedlarski in jermenarski šivalni stroji ter vsake baže novi šivalni stroji, naj se jim pravi kakorkoli.

Izdelujejo se podnožja in posamezni deli strojevi. — Prodajajo se šivanke, cviren in olje.

(659—2)

Tudi stroji, kateri niso bili kupljeni iz te zaloge, se sprejemajo v popravo.

Primarij
dr. J. DORNIG
stanuje
na dvornem trgu št. 1,
II. nadstropje. (691-1)
Ordinira od 2. do 1/2 4. ure popoldne.

EKONOM, (666-3)

oženjen, oče jedinemu otroku, ta čas opravi velikega posredstva na Kranjskem, prej službujoč v ogrskih tovarnah za sladkor, imajoč najboljša spričevala, govoreč nemški in slovanski, želi dobiti stopinjo graščinskega opravnika, tovarniškega računovodje ali knjigovodje. Ponudbe sprejema **F. Müllerjev Annoncen-Bureau v Ljubljani.**

V. LOBENWEIN
fotografični atelier
v hotelu „pri slonu“.
Fotografira se vsak dan. (63-39)

Lepe in po ceni
klobuke in čepke,
kakor tudi
kožuhovino
prodaja (506-55)
Anton Krejči,
v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Priznано izvrstne,
na
tržaskoj razstavi s srebrno svetinjo
odlikovane

voščene sveče
iz garantirano pravega, nepokvarjenega
čebelnega voska,
ponudijo
P. & R. SEEMANN
v Ljubljani. (636-4)

Stara in nova
črna in bela vina
dobivajo se
staro belo Kormonsko liter po 52 kr.
„ „ Ajdovščinsko „ „ 40
„ „ črno istrijansko „ „ 32
nova bela sladka Rebula „ „ 40
sladko črno italijansko „ „ 44
v Krakovem, Gradaščne ulice št. 10,
nasproti vojašnice, (665-3)
kjer se tudi večja naročila prevzemó in preskrbé.

V málinu v Koleziji

vzame se vsakovrstno žito v mletev ali v stope; za plačilo in zato, kar se skadi ali pa bo manjkalo, jemlje se od vsakih **20 kil 3 kilo**. Kar bi v málinu prineseno žito več vagalo, plača se do **8 kil 1/4 kilo** od vsakih **2 kil**, kar je do **10 kil** ali do pol merika, odplača se zopet **1 1/2 kilo** pod prejšnjim pogojem. Málinar si pridrži pravico vzeti plačo ali v žitu, v moki ali v otrobi po poštenej previdnosti. Za mnogobrojno naročevanje priporoča se spoštovanjem
Jernej Matevž,
najemnik. (476)

Za Vsesvete!
Cvetlične preveze za rakve in nagrobne vence,
najokusnejše napravljene, priporoča v veliki izbéri po najnižjih cenah
Hugon Fischer,
Ljubljani, Prešernov trg.
Prodajalnica nahaja se začasno v I. nadstropji. (688-2)

Ustanovljeno l. 1847.

J. J. NAGLAS-ova
tovarna za pohištvo
v Ljubljani,

Auerspergov trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvor),
sprejema kompletne oprave za bala, stanovanja in hotele od najbolj proste do najfinejše izpeljave po najnižjih fabriških cenah z garancijo.
Ilustrovani cenilniki gratis. (642-8)

J. LOZAR,
v Ljubljani, Mestni trg št. 7,
priporoča za
jesensko in zimsko sajsijo

svojo bogato zalogo (689-1)
telovnikov za gospé, z rokavi ali brez njih, naprsnikov, podjopičev iz štruka in s podšivko, kikelj iz kuštra, nogovice, dokolenice, suknjenih rokovic, zapestnikov, frou-frou-pokrival, ovratnikov in naročkov;
lovskih telovnikov za gospode, z rokavi, pisane podšivke iz štruka, flanela, Merino-volne, svilnega finiša, pavole, podjopičev in hlače, pasice, suknjenih rokovic, zapestnikov, nogovice in ponočnih kap;
telovnikov za otroke, z rokavi, pisanih štrukovih jopičev in oblek, belih in pisanih podjopičev, čepic, suknjenih rokovic, zapestnikov, nogovice in dokolenice.
Prava bela „kraljevska“ volna, bela, pisana volna za pletenje, pavola in ovčja volna; najboljši izdelek; kraljevski cviren za vezenje, 8 dratovna volna za koltre; cviren za šivalne stroje z znamki: slona, sidra in leva itd. itd.; pregrinjala iz tulja, domači in inozemski rouleaux za okna.
Izdelki iz gozdne volne, iz slavnoznane tovarne H. Schmidta v Remdi, izvrstni proti protinu in trganju, olje, sprit, podmetek, podjopiče za gospe in gospode, svitice, rokavice, nogovice ženske in moške, uložni podplati, prav po nizkej ceni.

Jesenske obleke	od gl. 14 do 42
„ vrhnje suknje	„ „ 12 „ 32
„ hlače	„ „ 4 „ 12
Zimske suknje	„ „ 16 „ 50
Menčikofe iz sukná.	„ „ 18 „ 54
„ „ lodna	„ „ 12 „ 30
Sacco iz lodna	„ „ 6 „ 10
Kožuhe za lov in dom	„ „ 16 „ 20
Spalne halje	„ „ 10 „ 24
Deževna ogrinjala za civil in vojake	„ „ 8 „ 24

Obleke za dečke in otroke
v mnogej izbéri prodaje najcenejše (589-12)

M. NEUMANN,

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se promptno izvedejo in, kar se ne bi dopadalo, se brez ugovora zamenja.

Odlikovano
s sreberno priznansko medalijo na obrtnoj razstavi v Hebu 1881.
Odlikovan s priznansko medalijo.
Odlikovan z diplomom v Gradci 1881.
Odlikovan s priznansko medalijo.

Bittnerjev koniferni sprit
Dunaj 1880. Tešin 1880.

je naraven, neponarejen destilacijski produkt iz smereke, oživljuje in desinficirajoče sredstvo za otroške in bolniške sobe, sobe za porodnice, sredstvo protiinfektirajočim boleznim: diphteritidi, škrlatici, osepnicam, kozam, typhusu, malariji itd. balzamično ozdravljajoče sredstvo pri boleznih dihalnih organov, živce krepilno in bolečine zmanjševalno sredstvo pri slabosti, migreni, reumatizmu, zobnih bolečinah itd. ustna voda za oživljanje in čistenje ust in zob, kakor tudi za odpravo slabega duha iz njih.

Jedino pravi Bittnerjev „koniferni sprit“ se dobi pri
Jul. Bittnerji,
lekarnarji v Rihnovu (Reichenau), Dol. Avstr., in v doli naznanjenih zalogah. Cena steklenici „konifernega sprita“ je 80 kr., 6 steklenicam 4 gld., patent. razprševalnemu aparatu gld. 1.80.

Zaloga v Ljubljani: **J. pl. Trnkoczy,** lekar.
Le pravo z varstveno znamko. Patentirani razprševalni aparat ima firmo: Bittner, Reichenau, N.-Oe. ulito. (677-1)